

Nogenlunde sådan kommer den nye stald til at se ud indendørs. Foto: Frederik Thalbitzer.

Næsten ens stalde

Staldene er omtrent ens indenfor, uanset om det er til øko- eller skrabehøns. Derfor har han allerede erfaring med management. Forskellen ligger - ud over at foderet skal være økologisk - i, at økohønsene også får grovfoder og har adgang til udearealer. Der er selvfølgelig også noget at lære om management på det punkt.

»De skal jo ikke lukkes ud, før de har lagt æggene, og de skal have tid til at hvile«, siger han.

Emil Jensen har læst godt på lektien og hentet erfaringer fra andre økologiske æggeproducenter.

»Men det er da spændende, når man lukker høns ud for 2 mio. kr., om de kommer ind igen«, smiler han.

Projektet

- 30.000 økologiske æglægere.
- 12 hektar indhegning at gå på.
- 4.200 kvm. stald.
- Budget inkl. gylletank 16 mio. kr.
- 120 ud af 580 hektar lagt om til økologi.
- Emil Jensen er samtidig driftsleder for 96.000 skrabehøns.

økolog.

»Det er virkelig godt rent økonomisk lige nu. Vi tør ikke tro, at det bliver ved at være lige så godt, men jeg tror, vi fremtidssikrer bedriften ved at have økologiske høns«, siger han.

Planen er at køre maks-afskrivning over 15 år.

»Hvis budgettet ikke havde kunne klare det, var vi slet ikke gået i gang«, understreger Emil Jensen.

Hans far har før haft buræg og oplevet, hvordan udmel-

Her vil økohønsene have en overdækket terrasse, hvor de kan æde grovfoder. Foto: Frederik Thalbitzer.

dingen fra detailhandlen pludselig kan rive gulvtæppet væk. Derfor vil de konsolidere sig, det de kan.

Faglig udfordring

Efterhånden som han har sat sig mere ind i, hvordan æggeproduktion skal drives økologisk, ser han også frem til den faglige side af sagen.

»Der er ikke mindre håndværk i økologien, og jeg kan se, at de dygtige økofolk går meget op i det faglige«, siger han respektfuldt.

Det gør han også selv. Han har tidligere arbejdet hos en anden æggeproducent. I dag er han driftsleder på sin fars ejendom med 96.000 skrabehøns. Det er meningen, han skal blive ved med det, når han starter med de økologiske.

Dér handler god management om, at hønsene har det godt og holder fjerene på sig, at de undgår knækæg og gulvæg og meget andet, og det gør man sagt lidt forsimplet ved at styre lys og fodring på den rette måde.

ØKOLOGI - ØKONOMISK SET

Gode erfaringer med dyrkning af øko-solsikker fra det første dyrkningsår

Af Malene Theilgaard, Seges

I 2017 og 2018 afprøver Seges forskellige sorter af solsikker til dyrkning under danske forhold. Formålet er at afprøve forskellige sorter med fokus på tidlighed, olieindhold og sygdomsresistens. Solsikke kan være et alternativ til f.eks. vinterraps, fordi solsikke ikke har de samme problemer med sygdomme og skadedyr og er langt mindre gødningskrævende.

På trods af det regnfulde vejr og udfordringer ved høst er det lykkedes at etablere en fornuftig afgrøde og høste et fornuftigt udbytte.

Udbytter og kvalitet

Udbyttegennemsnittet for de enkelte sorter ligger mellem 23,3 til 27,4 hkg pr. ha uden signifikant forskel. Protein-

indholdet er på 10,4 til 15,4 pct. af tørstof, og olieindholdet varierer fra 44,3 til 53,1 pct. af tørstof.

Den tidligste sort (ES Baltic) blomstrede ca. 14 dage før den senest blomstrende sort og var dertil den laveste sort med stort udbytte, højt protein- og olieindhold samt stor kurvediameter. En sort (ES Columbella) klarede sig godt på tidlighed, udbytte og olieindhold, men havde store problemer med nedknækning.

Vejrlige udfordringer

Dyrkningssæsonen i 2017 har været præget af meget regn og få solskinstimer. Selv på de sydlige lokaliteter hvor forsøgene var placeret. Solsikkerne har klaret sig fint først på sæsonen og har haft en god kraftig vækst, men den våde sen-

Solsikkerne har gennem hele blomstringen været hjemsted for insekter. Foto: Tove M. Pedersen, Seges.

sommer har haft negativ indvirkning på høsten.

Gennem vækstsæsonen har der været intet eller meget lavt angreb af gråskimmel, meldug og knoldbægersvamp, men hen mod høst blev store dele af hovederne kraftigt angrebet af gråskimmel. For at undgå for store angreb blev solsikkerne høstet, før de var modne og med et højt vandindhold på mellem 29,1 og 54,7 pct. Da det ikke var muligt at høste solsikkerne

med mejetærsker, blev de håndhøstet.

Solsikkerne er sået med et plantetal på syv til otte planter pr. kvm med en enkelt-kornssåmaskine ved en jordtemperatur på 8-10 grader. Planterne spirede fint og havde en god og kraftig vækst indtil blomstring. Solsikkerne er sået med dobbeltrækkeafstand og renholdt manuelt og med radrensning. Planterne har generelt konkurreret fint mod ukrudt, specielt på 40 cm rækkeafstand, men også på 50 og 75 cm.

Alle resultater fra forsøgene kan ses i Oversigten over Landsforsøg 2017 og derudover præsenteres de på Plantekongres 2018 i session 23.

dokumenter. Det hele er meget genkendeligt.

Fagligt var det et imponerende projekt, hvor frugttræerne var espalierede på lange rækker i det kupe-rede terræn. Der blev arbejdet med kompost og grøngødning mellem træerne, og der var opsat klimastationer og fangbakker til diverse skadedyr.

I et projekt med økologisk kylling- og ægproduktion kom vi ikke så meget ind i detaljerne i produktionen, men vi så flotte bevoksede hønsegårde med fuldfjerede høns.

Der er ingen tvivl om, at kinesisk økologi står overfor en spændende udvikling i de kommende år. Potentialet og markedet er til stede, og udfordringerne er til at få øje på.